

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กั้งสดาด กนกหงษ์. (2544). การศึกษาสถานภาพความอยู่ข้างและข้างเลี้ยงศึกษาเฉพาะกรณี
ความอยู่และข้างเลี้ยงที่เป็นสมาชิกของมูลนิธิข้างแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.
(พัฒนาชนบทศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่าย
เอกสาร.
- กิตติยา สวัสดิผล. (2545). ความเหมาะสมในการกำหนดมาตรการการป้องกันข้างเรื้อรอนใน
เขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เกศยา โอสถานุเคราะห์. (2544). “หมอใหญ่คนเลี้ยงข้าง,” นิตยสารสารคดี. กรุงเทพฯ
:
สารคดี.
- คะเนิงนิตย์ สิ้นธุยะ. (2540). การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ ประชากรและอนาคต
ของครอบครัวไทยในชนบท : กรณีศึกษาหมู่บ้านชนบทในจังหวัดหนองคาย.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.
ถ่ายเอกสาร.
- จรัส นวลนิ่ม. (2540). การศึกษากับการพัฒนาประเทศ : แนวความคิดและวิธีปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ :
โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.
- นัทรทิพย์ นาถสุภา. (2545). “เศรษฐศาสตร์บนรากฐานวัฒนธรรม,” วารสารสังคมศาสตร์.
8(11) : 1-12
- ชาติ เอี่ยมกระสุนธุ์. (2520). การคล้องข้างครั้งสุดท้ายที่ลพบุรี. กรุงเทพฯ : ประพันธ์
สำนัก.
- ชื่น ศรีสวัสดิ์. (2538). การเลี้ยงข้างของชาวส่วยจังหวัดสุรินทร์ ใน วัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำมูล
: กรณีเขมร ลาว ส่วย สุรินทร์. กรุงเทพฯ : สารมวลชน.
- ไชยวัฒน์ เจริญสินโอฬาร. (2543). วาทกรรมการพิจารณา. กรุงเทพฯ : วิทยา.
- ณรงค์ เส็งประชา. (2541). มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ณัฐกานต์ ลิ้มสถาพร. (2537). เรื่องของข้าง. กรุงเทพฯ : ส.พีจิตร์
- ทองใบ ศรีสมบัติ. (2538). การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมการเลี้ยงข้างและประกอบอาชีพ
เลี้ยงข้าง และผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมต่อกลุ่มผู้เลี้ยงข้างของหมู่บ้านข้างหรือ
หมู่บ้านตากกลาง ตำบลกระโพ อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ มย.ม.

(มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ชนาวรรณ บุญแสน. (2546). วิถีชีวิตของชาวส่วยและประเพณีจริยธรรมในการเลี้ยงช้าง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.

นริภรณ์ จงพิรเดชานนท์. (2541). การศึกษาแบบแผนการปรับตัวทางเศรษฐกิจของผู้ย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ ที่อาศัยในชุมชนแออัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม (การวางแผนเมือง สภาพแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.

นียบรรณ วรรณศิริ. (2540). มนุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปรีชา พวงคำ. (2548). คู่มือการดูแลช้างสำหรับควาญช้างและผู้จัดการปางช้าง. กรุงเทพฯ :
: ลำปางบรรณกิจพริ้นติ้ง.

พ่องพันธ์ มณีรัตน์. (2521). การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาวนา ล้อมกลีบ. (2540). การยอมรับสิ่งใหม่ของชาวเขาเผ่าม้งในชุมชนพื้นที่ราบ : ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่บ้านสหกรณ์ห้วยมะนาว กิ่งอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยประยุกต์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

ยศ สันตสมบัติ. (2537). มนุษย์กับวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ระพีพรรณ ทองห่อ และคณะ. (2545). การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่เป็นผลจากการท่องเที่ยว : กรณีศึกษา จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การพัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.

รักษพล สกุลวัฒนา. (2538). คนเลี้ยงช้างชาวไทยกวย จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ มย. ม.

(มานุษยวิทยา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- วราภรณ์ กอบฝัน. (2544). **พฤติกรรมของควาญช้าง**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศศิธร นุชนาคา. (2536). **การศึกษาคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของพนักงานขับรถประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สนธยา พลศรี. (2545). **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สนิท สมักรการ. (2526). **การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของสังคม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2536). **การเปลี่ยนแปลงบทบาทด้านการประกอบอาชีพของชนบทอีสาน**. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมหมาย ชินนาค. (2541). **รายงานการวิจัย เรื่อง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบต่อชุมชนด้านการผลิตข้าวอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ผ่านพิธีกรรมความเชื่อ**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2543). **ทฤษฎีสังคมวิทยา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมศาสตร์แห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549)**. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- สิริมา เจริญภัทรเกสัช. (2542). **ปัญหาการเลี้ยงช้างบ้านและการจัดการปัญหาของคนเลี้ยงช้าง**. **ชาวทวยจังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (มานุษยประยุกต์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์. (2537). **ช้างไทย**. กรุงเทพฯ : มติชน.
- สุนันพิชญา แสนประเสริฐ. (2540). **“คุณค่าชีวิตของสัตว์,” วารสารราชบัณฑิตสถาน**. 26(4) : 20.
- สุรัชย์ หวันแก้ว. (2544). **สังคมและวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2534). **การท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม :**
กรณีศึกษา ตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ ศศม.

- (ไทยศึกษาเพื่อการพัฒนา). เลย : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเลย. ถ่ายเอกสาร.
อารีย์ ทองแก้ว. (2535). พิธีกรรมเกี่ยวกับช้างของชาวส่วยเมืองสุรินทร์ อำเภอท่าตูม
จังหวัดสุรินทร์. สุรินทร์ : สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- एमपงศ์ บุญญานพงศ์. (2542). แนวทางการจัดการช้างเร่ร่อนในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์. สศ.ม. (มานุษยวิทยาประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกริก. ถ่ายเอกสาร.
- Julian, H. Steward. (1963). **Theory of Cultural Change**. Urbans : University of Illinois Press.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และหนังสือเรียนเชิญ
ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดร.ชาติ แจ่มนุช ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2
2. นายสนิท สุขสมเชาว์ อาจารย์โรงเรียนเสนา “เสนา
ประสิทธิ์”
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2
3. นายलयทองเหรียญ มีพันธ์ ผู้อำนวยการวังช้างอยุธยา แล
เพนียด
อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

เรื่อง วิถีชีวิตของควาญช้าง ในวังช้างอยุธยา แล เพนียด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้ให้สัมภาษณ์ ชื่อ

.....

.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ

ตอนที่ 1   **ข้อมูลทั่วไปของควาญช้างผู้ให้สัมภาษณ์**

1. อายุ

☐ ตั้งแต่ 20 ปี ลงมา	☐ 21 – 30 ปี
☐ 31 – 40 ปี	☐ 41 – 50 ปี
☐ 51 – 60 ปี	☐ มากกว่า 60 ปี

2. สถานภาพ

☐ โสด	☐ สมรส
☐ หย่า/หม้าย/แยก	

3. การศึกษาสูงสุด

☐ ไม่ได้เรียน	☐ ประถมศึกษา
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	☐ อื่น ๆ ระบุ

4. ภูมิลำเนาเดิม

☐ จังหวัดสุรินทร์	☐ จังหวัดบุรีรัมย์
☐ จังหวัดชัยภูมิ	☐ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
☐ จังหวัดนครราชสีมา	☐ อื่น ๆ ระบุ

5. สมาชิกในครอบครัว (นับตัวเองด้วย)

☐ 1-2 คน	☐ 3-4 คน
☐ ตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป	

6. ปัจจุบันนำครอบครัวมาอยู่ด้วยกันหรือไม่

☐ อยู่ด้วยกัน
☐ ต่างคนต่างอยู่
☐ อยู่ตัวคนเดียวอยู่แล้ว(โสด)

7. ระยะเวลาที่มาอยู่ในวังช้างอยุธยา แล เพนียด

☐ ต่ำกว่า 3 ปี	☐ 3 – 5 ปี
☐ 6 – 9 ปี	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

8. ก่อนมาเป็นความรู้อ้างอิง ที่วังช้างอยุธยา แล เพนียด ท่านประกอบอาชีพใดมาก่อน

- ทำนา
- รับจ้าง
- ความรู้อ้างอิง
- ไม่เคยประกอบอาชีพ
- อื่น ๆ ระบุ

9. สาเหตุใดที่ประกอบอาชีพความรู้อ้างอิง (ตอบได้มากกว่า1ข้อ)

- เป็นความรู้อ้างอิงอยู่แล้ว/มีประสบการณ์อยู่แล้ว
- ทำอาชีพอื่นแล้วไม่ประสบความสำเร็จ
- ไม่มีงานทำ
- รักช้าง/ชอบสัตว์
- อื่น ๆ ระบุ.....

10. ท่านมาทำอาชีพความรู้อ้างอิงที่วังช้างอยุธยา แล เพนียดได้อย่างไร

- มีญาติมาทำงาน
- มาติดต่อเอง
- มีเพื่อนมาทำงานอยู่แล้วชวนมา
- อื่น ๆ ระบุ.....

11. ท่านรับผิดชอบเลี้ยงช้างกี่เชือก

- 1 เชือก 2 เชือก
- มากกว่า 2 เชือก

12. ท่านรับผิดชอบช้างขนาดใด

- เล็ก ช้างเล็กและใหญ่
- ใหญ่

ตอนที่ 2   วิธีชีวิตของความรู้อ้างอิงในวังช้างอยุธยา แล เพนียด

ด้านสภาพความเป็นอยู่ และการปฏิบัติหน้าที่ของความรู้อ้างอิง

1.   ท่านอาศัยอยู่ในที่พักแบบใด

อื่น ๆ ระบุ.....

8. ในการพูดคุยสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่นั่งบนหลังช้างถ้าเป็นคนไทยท่านพูดภาษาอะไร

- ไม่พูดเลย ไทยอีสาน(ลาว)
- ใช้สัญลักษณ์/ท่าทางบอก ไทยภาคกลาง
- อื่น ๆ ระบุ.....

9. ในการพูดคุยสื่อสารกับนักท่องเที่ยวที่นั่งบนหลังช้างถ้าเป็นคนต่างประเทศท่านพูดภาษาอะไร

- ไม่พูดเลย ใช้สัญลักษณ์/ท่าทางบอก
- ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น
- อื่น ๆ ระบุ.....

10. ถ้าวันใดที่มีได้ออกไปปฏิบัติงานให้บริการนักท่องเที่ยวต้องทำกิจกรรมอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า1ข้อ)

- ทำความสะอาดที่ผูกช้าง เก็บมูลช้าง
- ตรวจสอบสภาพช้าง
- นำช้างไปอาบน้ำ
- ซ่อมแซมอุปกรณ์ทำงาน แห่ช้าง ตะขอ
- ฝึกหัดช้าง
- ให้อาหารช้างและน้ำ
- ดูแลความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวเมื่อมาชมช้าง

11. ถ้าวันที่ต้องออกไปปฏิบัติงานให้บริการนักท่องเที่ยวต้องทำกิจกรรมอะไรบ้าง (ช้างใหญ่เฉพาะที่ปางช้าง)

- ทำความสะอาดที่ผูกช้าง
- นำช้างไปอาบน้ำก่อนไปทำงาน
- แต่งตัวช้าง (ชุดทำงาน)
- นำช้างขึ้นรถ – ลงรถ ทั้งไปและกลับ
- ทุกชั่วโมงอาบน้ำให้ช้าง
- ให้อาหารช้าง
- นำช้างบริการนักท่องเที่ยวชมโบราณสถาน
- ควบคุมช้างให้อยู่ในพื้นที่ระหว่างไม่มีนักท่องเที่ยว

12. ถ้าวันที่ต้องออกไปปฏิบัติงานให้บริการนักท่องเที่ยวต้องทำกิจกรรมอะไรบ้าง
(ข้างเล็กเฉพาะที่ปางช้าง)

- ทำความสะอาดที่ผูกช้าง
- นำช้างไปอาบน้ำก่อนไปทำงาน
- แต่งตัวช้าง (ชุดทำงาน)
- นำช้างขึ้นรถ – ลงรถ ทั้งไปและกลับ
- ทุกชั่วโมงอาบน้ำให้ช้าง
- ให้อาหารช้าง
- โชว์ความสามารถช้าง
- เชิญชวนนักท่องเที่ยวถ่ายภาพกับช้างน้อย/ซื้อนมให้ช้าง/ซื้ออาหารให้

ช้าง

- เก็บมูลช้างในลานแสดง

13. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านเคยหยุดงานหรือไม่

- ไม่เคย
- เคย จำนวน _____ ครั้งๆละ _____

วัน

14. ท่านหยุดงานไปทำอะไร(ตอบได้มากกว่า1ข้อ)

☐ ไม่เคยหยุด	☐ กลับบ้าน/เยี่ยมญาติ
☐ ร่วมงานประเพณี	☐ พักผ่อนหย่อนใจ
☐ ท่องเที่ยว	☐ อื่นๆ

ระบุ _____

15. ในการพักผ่อนหย่อนใจในแต่ละวันท่านทำกิจกรรมอะไรบ้าง(ตอบได้มากกว่า1ข้อ)

☐ เล่นกีฬา/ออกกำลังกาย	☐ ดูหนัง
☐ อ่านหนังสือ	☐ ชมโทรทัศน์/ชมคูวีดีโอ
☐ ยิงนก/ตกปลา	☐ เล่นการพนัน
☐ เสพสุรา	☐ เที่ยวเตร่
☐ ฟังเพลง	☐ อื่น ๆ ระบุ

.....

ด้านเศรษฐกิจ

1. ท่านได้รับรายได้ประจำเดือนละเท่าใด

- ต่ำกว่า 3,500 บาท   3,500 – 5,000 บาท
- 5,000 – 7,000 บาท   7,000 – 9,000 บาท
- มากกว่า 9,000 บาท

2. ท่านมีรายได้พิเศษ เฉลี่ยเดือนละประมาณ (ค่าทิป+หางตัว)

- ต่ำกว่า 2,500 บาท   2,500 – 3,500 บาท
- 3,500 – 4,500 บาท   มากกว่า 4,500 บาท

3. รายได้ต่อเดือนเพียงพอกับค่าใช้จ่ายเพียงใด

- เพียงพอเหลือเก็บ   เพียงพอไม่เหลือเก็บ
- ไม่เพียงพอ

4. ท่านเก็บเงินที่เหลือไว้ที่ใด

- ไม่มีเก็บ   ธนาคาร
- ไว้กับตัวเอง   อื่น ๆ ระบุ

5. ปัจจุบันท่านมีหนี้สินหรือไม่

- ไม่มี
- มี จำนวน.....บาท

6. ท่านเป็นหนี้สินกับใครบ้าง(ตอบได้มากกว่า1ข้อ)

- ไม่เป็น   ธนาคาร
- เพื่อน   ญาติ
- เจ้าของวังช้างอยุธยา แล เพนียด
- อื่น ๆ ระบุ.....

7. ท่านเป็นหนี้เพราะอะไร (ตอบได้มากกว่า 1)

- ไม่ได้เป็น   ส่งไปบ้าน/รับภาระทางบ้าน
- ซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก   ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย
- เทียวเตร่   เลี้ยงดูครอบครัว
- อื่น ๆ ระบุ.....

8. ให้ท่านจัดลำดับค่าใช้จ่ายในรอบ 1 เดือนของครัวเรือนมา 3 อันดับ โดยให้ใส่เลขอันดับ

ใน

☐ การกิน / รับประทานอาหาร	☐ การแต่งกาย
☐ การพักผ่อนหย่อนใจ	☐ สิ่งอำนวยความสะดวก
☐ ส่งไปให้ที่บ้าน	☐ ค่าน้ำมันรถ
☐ เลี้ยงบุตรและครอบครัว	☐ อื่น ๆ ระบุ

.....

ด้านสังคม

1. ในครัวเรือนของท่านมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อไปนี้หรือไม่

1. โทรทัศน์ ไม่มี มีจำนวน.....

หลัง

2. วิทยุ/วีซีดี/สเตอริโอ ไม่มี มีจำนวน.....

หลัง

3. ตู้เย็น ไม่มี มีจำนวน

.....หลัง

4. หม้อหุงข้าวไฟฟ้า ไม่มี มีจำนวน.....

ใบ

5. กระทะไฟฟ้า ไม่มี มีจำนวน

.....ใบ

6. เตารีด ไม่มี มีจำนวน.....

เครื่อง

7. พัดลม ไม่มี มีจำนวน.....

เครื่อง

8. รถจักรยานยนต์ ไม่มี มีจำนวน.....

คัน

9. รถปิคอัพ ไม่มี มีจำนวน.....

คัน

10. โทรศัพท์มือถือ ไม่มี มีจำนวน.....
เครื่อง

11. อื่น ๆ ระบุ

.....
...

2. ปัจจุบันท่านมีความผูกพัน ความรัก ความเอื้ออาทรต่อบุคคลต่างๆต่อไปนี้เพียงใด

1. ครอบครัว	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย
2.ญาติพี่น้อง/เครือญาติ	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย
3. เพื่อนความคุ้น	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย
4. เพื่อนร่วมงาน	☐	มาก	☒	ปานกลาง	☐	น้อย
5. คนในชุมชนวังช้าง ฯ	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย
6. ทีมบริหารวังช้างอยุธยา	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย
7. ช้าง	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย

3. ด้านวัฒนธรรมและประเพณีที่ยังมีความเชื่ออยู่

3.1 ท่านมีความเชื่อ ความผูกพันกับวัฒนธรรมและประเพณีในแต่ละเรื่องเพียงใด

1. งานบวช	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย
2. งานแต่ง	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย
3. งานตาย	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย
4. งานสำคัญทางศาสนา	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย
5. งานช้างสุรินทร์	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย
6. ปะกำ	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย
7. การเซ่นไหว้ก่อนออกไปทำงานที่อื่น	☐	มาก	☐	ปานกลาง	☐	น้อย

8. การไหว้ศาลก่อนออกไปปฏิบัติงาน มาก ปานกลาง น้อย

ตอนที่ 3 ปัญหาวิถีชีวิตของควาญช้างในวังช้างอยุธยา แล เพนียด

1. ท่านมีปัญหาด้านสภาพความเป็นอยู่และการปฏิบัติงานในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่

1. ที่พักอาศัย ไม่มี มีระบุ.....
 2. การจัดหา/ จัดทำอาหาร ไม่มี มีระบุ.....
 3. ภาษาใช้สื่อสาร ไม่มี มีระบุ.....
 4. การแต่งกาย ไม่มี มีระบุ.....
 5. การปฏิบัติหน้าที่ ไม่มี มีระบุ.....
 6. การพักผ่อนหย่อนใจ ไม่มี มีระบุ.....

2. ท่านมีปัญหาด้านเศรษฐกิจในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่

1. รายได้ ไม่มี มีระบุ.....
 2. การออม ไม่มี มีระบุ.....
 3. ค่าใช้จ่าย ไม่มี มีระบุ.....
 4. การเป็นหนี้สิน ไม่มี มีระบุ.....

3. ท่านมีปัญหาด้านสังคมในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่

1. สิ่งอำนวยความสะดวกภายในครัวเรือน ไม่มี มีระบุ.....
 2. มีปัญหากับครอบครัว ไม่มี มีระบุ.....
 3. มีปัญหากับญาติพี่น้อง/เครือญาติ ไม่มี มีระบุ.....
 4. มีปัญหากับควาญช้าง ไม่มี มีระบุ.....
 5. มีปัญหากับคนในชุมชน ไม่มี มีระบุ.....

6. มีปัญหาเกี่ยวกับทีมงานบริหาร ไม่มี มีระบุ

.....

7. มีปัญหาเกี่ยวกับช่าง/วังช่าง ไม่มี มีระบุ.....

4. ท่านมีปัญหาคือการปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีต่อไปนี้หรือไม่

1. งานบวช ไม่มี มีระบุ

.....

2. งานแต่ง ไม่มี มีระบุ

.....

3. งานตาย ไม่มี มีระบุ

.....

4. งานสำคัญทางศาสนา ไม่มี มีระบุ

.....

5. งานช่างสุรินทร์ ไม่มี มีระบุ

.....

6. ปะกำ ไม่มี มีระบุ

.....

7. การเซ่นไหว้ก่อนออกไปทำงานที่อื่น ไม่มี มีระบุ

.....

8. การไหว้ศาลก่อนออกไปปฏิบัติงาน ไม่มี มีระบุ

.....

5. ท่านคิดว่าจะประกอบอาชีพเป็นควาญช้างต่อไปหรือไม่

ไม่ทำ เพราะ.....

ทำ เพราะ.....

ไม่แน่ใจ เพราะอะไร.....

มหาวิทยาลัยพระนครศรีอยุธยา

แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างสนทนากลุ่ม

การสัมภาษณ์จะดำเนินการในลักษณะเป็นการพูดคุยกับผู้ให้สัมภาษณ์ สนทนากลุ่มโดยกำหนดแนวทางในการสัมภาษณ์ไว้เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตรงตามความต้องการดังนี้

ประเด็นของการสนทนากลุ่ม

1. ข้อมูลทั่วไปของควาญช้าง
2. สาเหตุและการมาประกอบอาชีพควาญช้าง
3. วิถีชีวิตของควาญช้างด้านสภาพความเป็นอยู่และการปฏิบัติงาน
4. วิถีชีวิตของควาญช้างด้านเศรษฐกิจ
5. วิถีชีวิตของควาญช้างด้านสังคม
6. วิถีชีวิตด้านของควาญช้างความผูกพัน ความรัก ความเอื้ออาทร
7. วิถีชีวิตของควาญช้างด้านวัฒนธรรมและประเพณี
8. ปัญหาด้านสภาพความเป็นอยู่และการปฏิบัติงานของควาญช้าง
9. ปัญหาด้านเศรษฐกิจของควาญช้าง
10. ปัญหาสังคมของควาญช้าง
11. ปัญหาด้านวัฒนธรรมและประเพณีของควาญช้าง

แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม

การสังเกตจะดำเนินการในลักษณะโดยกำหนดแนวทางในการสังเกตไว้เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตรงตามความต้องการ ดังนี้

ประเด็นของการสังเกต

1. วิธีชีวิตของควาญช้างด้านสภาพความเป็นอยู่และการปฏิบัติงาน
2. วิธีชีวิตของควาญช้างด้านเศรษฐกิจ
3. วิธีชีวิตของควาญช้างด้านสังคม
4. วิธีชีวิตของควาญช้างด้านวัฒนธรรมและประเพณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อและนามสกุล
วัน เดือน ปี เกิด
สถานที่เกิด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน

นายศีกฤทธิ์ ขาวละม้าย
29 มิถุนายน 2518
จังหวัดนครนายก
74/1 หมู่ 3 ตำบลสวนพริก
อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ตำแหน่งหน้าที่การงาน	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้จัดการทั่วไป วังช้างอยุธยา แล เพนียด เลขานุการมูลนิธิพระคชบาล
สถานที่ทำงาน	ประชาสัมพันธ์ สมาคมธุรกิจท่องเที่ยว พระนครศรีอยุธยา หมู่บ้านช้างเพนียดหลวง 74/1 หมู่ 3 ตำบลสวนพริก อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนนครนายกวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
พ.ศ. 2540	ศิลปศาสตรบัณฑิต ศศ.บ. (อุตสาหกรรมท่องเที่ยว) สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2550	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ศศ.ม (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา